

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges til FM14 at fremsætte ændringsforslag til Råstofloven, således at uran og thorium defineres som nukleart materiale, også når det forekommer uforarbejdet som malm (ore), således at der i loven bliver foretaget en klar sondring i mellem radioaktive mineraler og andre mineraler, herunder også i forhold til de miljøkrav der stilles til tailings og afvikling af miner.

(Inuit Ataqatigiits gruppe i Inatsisartut)

Inuit Ataqatigiit fremsætter dette forslag, som vi anbefaler vedtaget, fordi vi ikke ønsker at medvirke til en indtjening, sker på bekostning af befolkningens sundhed. Vi fastholder, at udviklingen skal ske uden fare for udnyttelsen af de levende resurser, miljøet, husdyrhold og fiskerierhvervet. Vi kan ikke ofre vores identitet og værdier i jagten efter penge.

Ophævelsen af nul-tolerancen betyder, at der vil kunne drives minedrift med radioaktive mineraler og uran. Dette kan vi på ingen måde acceptere. Der er ingen vej tilbage og uvidenhed må ikke blive årsagen til, at vi tager en forkert beslutning.

At vi ikke kan vende om vil medføre, at vi alle får pålagt forpligtelser. Vi vil blive pålagt at handle i forhold til at mindske påvirkningen af den radioaktive stråling hos befolkningen, miljøet og vore levende resurser. Vi ved, at der under alle omstændigheder vil ske en påvirkning fra den radioaktive stråling. Spørgsmålet vil så være, hvor vidt vi har råd til foranstaltninger, der mindsker disse risici.

Jeg vil gerne spørge alle tilhørerne. Kan vi – hvis vi bor i Nuuk - acceptere, at der i Qinngorput åbnes en mine, hvor der brydes uran? Hvis vi bor i Sisimiut, vil vi så acceptere, at der brydes uran i Nasaasaaq (Kællingehætten)? Hvis vi bor i Uummannaq, vil vi så acceptere, at der brydes uran i Uummannaq-fjeldet? Hvis vi bor i Ilulissat, vil vi så acceptere, at der åbnes en uranmine i den fjord, hvor der fiskes store mængder hellefisk?

Så tæt på Narsaq og byens befolkning ligger det Kvanefjeld, hvor man agter at bryde uran. Som voksen skal du huske, at ved at acceptere en uranmine, er med til at bestemme det miljø, som de børn, der bor der, skal vokse op under.

At skulle beslutte sig er en stor udfordring, hvor der ikke bør skeles til partipolitik, det må være op til den enkelte at gøre sine egne overvejelser. Mens der stadig er tid, vil jeg appellere til Inatsisartut om at overveje, om det er så vigtigt for vort lands indtjening, at vi er villige til at lade vore medmennesker at leve under radioaktive omgivelser. Vi får at vide at vi kører en skræmmekampagne. Vi vil aldrig acceptere at indføre de kvaler, som folk i andre egne af verden lider under. Flertallet i Inatsisartut går ind for og kræver af os, at det næste skridt for Grønland er, at vi bryder uran. Dette vil Inuit Ataqatigiit aldrig gå med til.

Vi kender allerede følgerne af en accept. Inuit Ataqatigiit vil ikke være et tavst mindretal eller nikkedukker.

Koalitionen har sagt: "Vi skal ikke bryde uran." Men koalitionen har også sagt til os, at Grønland skal til at eksportere uran, og udnytte uran økonomisk. . Det er en realitet, at ophævelsen af nul-tolerancen er ensbetydende med at vi i fremtiden vil se uranminer flere

steder i landet. Med beslutningen vil de pengestærke selskaber hurtigt få anledning til at udvide deres aktiviteter. Og disse investeringer er noget, vi ikke vil kunne tilbagebetale.

De medlemmer af Inatsisartut, der vedtager ophævelsen af nul-tolerancen vil påtage sig et enormt ansvar. Det vil derfor være en historisk milepæl for Grønland, såfremt dette besluningsforslag fra Inuit Ataqatigiit ikke vedtages. Vi opfordrer til, at vore kollegaer i Inatsisartut bakker op om forslaget om at give radioaktive stoffer en særstatus i loven på grund af deres farlighed. Ved at tydeliggøre lovgivningen vil vi understrege vigtigheden af beskyttelsen af samfundet og vort miljø.

I forbindelse med forslaget om at ophæve nul-tolerancen, kan det ikke accepteres, at koalitionen med så snævert et flertal vil tage beslutning om en opgave af det omfang. Det kan ikke accepteres, at befolkningens muligheder for at føre en debat på et oplyst grundlag tilsidesættes. Der har ikke været høring af organisationer og andre interessenter, og det er dybt underligt, at koalitionen ikke ønsker en medinddragelse af befolkningen. Her tænkes på vore medborgeres nærmiljø. Der er også spørgsmålet om, hvor vidt de kan bibeholde de erhverv, de har udviklet. Der bliver stillet spørgsmål om vores brug af levende resurser, om udviklingen af fåreavl og landbrug i forhold til ønsket om selvforsyning. Der bliver stillet spørgsmål om sikringen af et sundt miljø for børn, unge og ældre. Der bliver stillet spørgsmål om, hvorvidt Narsaq vil kunne fortsætte som by. Hvorfor vurderer koalitionen så, at en debat inden den endelige beslutning er unødvendig?

Det er endnu ikke sikret, hvad der skal ske, såfremt beslutningen får uheldige konsekvenser. Det er derfor ikke underligt, at befolkningen er splittet, partierne er splittede og der er en splittelse mellem vores Naalakkersuisut og Rigsfællesskabet. Man ikke lade som ingenting, når en politisk proces skaber så stort et splid blandt befolkningen.

Derfor vil vi fra IA opfordre til, at vi politisk driver vort land ud fra de forhold, vi som samfund er enige om. En politik, der tager sit udgangspunkt i det, der skiller os, vil blot skabe en mere og mere aggressiv modstand. Her vil vi gerne som minimum samarbejde med Naalakkersuisuts ledende parti Siumut – og bede dem påtage sig et ansvar - i forhold til befolkningens utryghed. Dette vil vi gerne fremføre som en opfordring til Siumut og deres koalitionsparter.

Inuit Ataqatigiit vil gerne opnå, at der udarbejdes en lovgivning med regler vedrørende mineraler med radioaktivt indhold og specielt uran og thorium. Vi vil gerne lovgive om et totalt forbud mod brydningen af mineraler med et radioaktivt indhold.

De data vi har, har allerede tydeliggjort og givet os rigeligt med grundlag for at fastholde, at den miljøvenlige anvendelse af naturen, som vi har, skal bibeholdes. Heri ligger en prioritering af, at befolkningen skal have en sund tilværelse, og at vi ønsker at sikre, at vores rene miljø går i arv til vore efterkommere.

Til slut vil vi fra Inuit Ataqatigiit opfordre de øvrige partier til, at vi i vort arbejde prioriterer en fælles forståelse blandt befolkningen. Vi håber at forslaget vil nyde fremme.

Vi ønsker, at forslaget viderebehandles i Inatsisartuts Råstofudvalg